

Omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden

Uppföljningsrapport April 2016

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsanalys	3
2 Ekonomisk analys.....	17
3 Personalanalys per 31 mars.....	21
4 Underskrift	23

1 Verksamhetsanalys

1.1 Sammanfattning

Kund/Brukare

Äldreomsorgen redovisade för 2015 en uppnådd målsättning för brukarnas nöjdhet med Ale hemtjänst och även målet för kontinuitet nåddes med god marginal. Matlagning i hemmet har införts som en ny insats i hemtjänsten. Stimulansmedel från Socialstyrelsen har använts till att öka bemanningen på särskilt boende. Bemanningsökningen syftar till att öka utbudet av aktiviteter. Dessutom har en dietist har anställts för att stödja personalen i arbetet med att motverka undernäring samt förbättra måltidsmiljön. Arbete med Aktiv fritid pågår inom verksamhetsområde funktionshinder och syftar till att öka utbudet av aktiviteter för brukare. Inom individ- och familjeomsorgen finns behov av att planera långsiktigt för åtgärder som främjar ökat välbefinnande, hälsa och möjlighet till sysselsättning för de ensamkommande barnen över tid.

Överlag kan en förändring skönjas där antalet individer med komplexa behov som kräver insatser från flera av sektorns verksamhetsområden har ökat. Ökad samverkan internt i sektorn är därför prioriterat med utgångspunkten att den enskilde ska erbjudas rätt insats och inte falla mellan stolarna.

Processer

Inom alla verksamhetsområden pågår olika processer avseende ny-, om- och tillbyggnad av lokaler och arbetet är resurskrävande såväl personellt som ekonomiskt.

Rekryteringsbehovet är omfattande, framförallt när det gäller socialsekreterare och lagstadgade utredningstider är inte alltid möjliga att hålla. På biståndsenheten har personalomsättningen varit snart sagt total och det fördröjer arbetet med såväl utredningar som uppföljningar vilket i sin tur riskerar få kostsamma konsekvenser. Sjuksköterskor är också en svårrekryterad grupp men även de för sektorn allra största yrkeskategorierna undersköterskor och stödassistenter börjar bli allt mer svårrekryterade. Tydligast märks det än så länge i svårigheten att rekrytera vikarier inför somrarna.

Kompetensutveckling överlag blev under hösten eftersatt på grund av den ekonomiska situationen och planering och genomförande har nu återupptagits. För att kunna optimera användandet av det nya personalsystemet krävs utbildning av första linjens chefer och detta behöver få prioritet.

Resurser

Personalen är sektorns i särklass viktigaste resurs. Under hösten och våren har synpunkter framkommit från medarbetare och personalorganisationer vad gäller brister i såväl fysisk som psykosocial arbetsmiljö, delaktighet och möjlighet att påverka sin arbetssituation. Behovet av ökad bemanning i delar av verksamheten kommer att ses över och ett projekt, Stolt omsorg i Ale, med omtanke och lust, har inletts. Ett av dess primära syften är att öka delaktigheten och inflytandet för medarbetarna.

Överlag finns ett stort behov av att stabilisera situationen i personalförsörjningsfrågan. Mentorskap, seniora handläggare, administrativt stöd, förfinade introduktionsprogram, samlade kompetensutvecklingsplaner och handledning är exempel på åtgärder som införts, processas eller övervägs för att sektorn ska kunna profilera sig som en attraktiv arbetsgivare. Sjukfrånvaronivåerna är självklart ett fokusområde, hälsosamtal erbjuds medarbetare som har många korttidssjukfrånvarotillfällen och enhetschef kontaktar medarbetare på första sjukdagen som rutin i flera av verksamhetsområdena.

Ekonomi

Sektorn redovisar ett resultat i perioden om 4,1 Mkr. Prognos för helår är nollresultat.

Även om totalen är i balans finns variationer inom sektorn. Barn och unga redovisar ett underskott och detta förklaras till en inte oväsentlig del av undanträngningseffekter orsakade av det ökade mottagandet av ensamkommande barn. Ett ökat antal kommuninterna platser för ensamkommande barn kommer att möjliggöra fler

hemmaplanslösningar inom ramen för barn och unga då platser kommer att kunna frigöras på Spinneriet. Det ekonomiska underskottet på barn och unga balanseras av intäkter från Migrationsverket som, än så länge, översätter kostnaderna. Det finns dock behov av att intensifiera insatserna för ensamkommande barn för att stödja dem i övergången från kommunens stöd till ett självständigt liv med egen försörjning och eget boende vilket kommer att öka kostnaderna under innevarande år och delar av 2017. Vuxenheten redovisar ett positivt resultat i perioden och antalet boendeplaceringar har minskat.

Hemtjänstens resultat för perioden är negativt och så även prognosen på helår. Vidtagna åtgärder ger visserligen resultat men inte i tillräcklig utsträckning. Den beslutade tiden sjunker långsamt vilket i sig är positivt även om det inte påverkar utfallet. Problematiken är komplex och arbete måste ske på flera fronter samtidigt. Den ersättningsmodell som används stöder inte fullt ut arbetet och modellen behöver därmed ses över.

Funktionshinder och särskilda boenden och hemsjukvård prognosticerar nollresultat på helår. Utvecklingen jämfört samma period förra året är positiv och det ekonomiska läget bedöms mer stabilt även om dessa verksamheter är känsliga då några få extremt vårdkrävande individer kan driva kostnader på ett sätt som inte är möjligt att kompensera för i övriga delar.

1.2 Nämndernas mål och målvärden

Strategiska målsättningar:

1.2.1 Lust att lära i skolan

Nämndens prioriterade mål:

Psykisk ohälsa och andra riskfaktorer för barn och unga är viktiga fokusområden i det förebyggande arbetet.

Individ och familjeomsorgen och verksamhetsområde funktionshinder ingår i samordningsgruppen "Tidiga samordnade insatser" som arbetar för att samordna kommunens insatser och samarbete med regionen avseende barn och unga.

Samarbetet mellan skola och ifo är viktigt i syfte att förebygga psykisk ohälsa. Under föregående år genomfördes två träffar mellan skolledare och ledningsfunktioner på ifo. På dessa träffar har gruppen sett över rutinen för orosanmälan till socialtjänsten, och fattat beslut om att ledningsgruppen reviderar rutinen under 2016.

Familjehusets verksamhet har sett ett ökat inflöde under perioden. Utrymmet för öppna förebyggande insatser har minskat, eftersom biståndsbeslutade insatser prioriterats.

Även MiniMili, verksamhetens psykosocialmedicinska mottagning, har under perioden haft ett stort inflöde både via direktgång och biståndsbeslutade insatser. Det ökade inflödet kan inverka menligt på de förebyggande insatserna till enskilda över tid.

Uppdrag:

Läxhjälp bör finnas på Spinneriet och på boende för ensamkommande barn.

Pågår enligt plan.

Uppdrag:

Samarbetet inom SSPF (skola-socialtjänst-polis-fritid) ska vidareutvecklas.

Arbete pågår inom bland annat inom ramen för Tidiga samordnade insatser.

Nämndens prioriterade mål:

Arbetet med olika satsningar på tidiga insatser och hemmaplanslösningar för att stödja barn och unga ska fortsätta.

Det nya barnboendet kommer under året att starta och möjliggöra hemmaplanslösningar för barn och unga med funktionsnedsättning. Arbetet med att utrusta barnboendet med inventarier och rekrytera personal pågår.

För att utveckla hemmaplanslösningar inom ramen för individ- och familjeomsorgen, är samarbetet med skola och hälso- och sjukvård avgörande. Samarbetet har utvecklats kontinuerligt vilket bland annat inneburit ett ökat

antal Västbusmöten. Ifo står för merparten av kallelserna till dessa. Det ökade antalet möten har medfört en arbetsbelastning på samordnaren som inte är rimlig. En revidering av arbetssättet kring västbus-mötena kommer därför att pågå fram till hösten 2016.

Strategiska målsättningar:

1.2.2 Tillväxt

Nämndens prioriterade mål:

Personer med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att leva som andra. Bostäder för personer med funktionsnedsättning behöver vara belägna nära kommunal service och kollektivtrafik.

Verksamhetsområde funktionshinderns särskilda boenden ligger alla utom ett i tätorter. Det möjliggör för brukare att ta sig fram som andra i samhället genom allmänna kommunikationer.

Övrig kommunal service möjliggörs genom samarbete med transportgruppen som har möjlighet att transportera brukare till och från exempelvis dagligt arbete. De nya bostäderna med särskild service, som planeras i Skepplanda, ligger i anslutning till hållplatser för kollektivtrafiken.

Uppdrag:

Planeringen av en ny bostad med särskild service fortsätter under året.

Pågår enligt plan.

Nämndens prioriterade mål:

En utbyggnad av olika typer av boenden ska ske i en takt som motsvarar invånarnas behov.

Äldreomsorgen har under våren gjort en omställning från servicelägenheter med biståndsbeslut till äldrelägenheter. De ca 120 bostäderna finns inom de tidigare så kallade servicehusen, belägna i Alafors, Nödinge och Bohus. I överenskommelse med Rikshem har äldreomsorgen också återtagit fördelningsrätten till lägenheterna i det första huset i Bohus. Intresseanmälan och ansökan för äldrelägenheter lämnas till och hanteras av Kontaktcenter som också har kontakt med Rikshem för visning av lägenheter och kontraktsskrivning.

Under de första månaderna har uthyrningen gått trögt, sannolikt beroende på att de lediga lägenheterna varit i visst behov av renovering.

Den nya bostättningslagen trädde i kraft 1 mars 2016 och innebär att Ale under 2016 ska ta emot 98 flyktingar inom ramen för vuxenmottagandet. Under perioden har samordningsgruppen för flykting/boende haft täta möten och en projektledare har tillsatts. Totalt omfattar behovet ca 60-65 bostadslösningar för att klara flyktingmottagandet under 2016. Ifo har i samverkan med Alebyggen kunnat lösa ett antal bostäder som kan tas i anspråk från och med maj 2016.

Ale har, i dialog med bostättningsenheten, kommit överens om att först ta emot den andel barnfamiljer som ryms inom mottagandet. Därefter har kommunen fått en frist för att lösa resterande bostäder innan årsskiftet 16/17. För att nå detta mål krävs det att beslut fattas om utbyggnad av bostäder i snabb takt; alternativt inköp av fastigheter.

Arbetet med uppdrag akutboende för akut hemlösa pågår. Under perioden har en kartläggning av målgruppen unga vuxna (16 - 25 år) med missbruksproblem genomförts. Syftet med kartläggningen var att bedöma målgruppens behov av stödboende.

Uppdrag:

Arbetet med ett nytt särskilt boende i Älvängen ska intensifieras under året.

Pågår enligt plan.

Uppdrag:

Fler boendeplatser för ensamkommande flyktingbarn och flyktingfamiljer ska tillskapas i samverkan med övriga sektorer.

Arbete pågår i samverkan med framförallt sektor samhällsbyggnad.

Strategiska målsättningar:

1.2.3 Sysselsättning för alla

Nämndens prioriterade mål:

Andelen arbetslösa ungdomar ska minska, vilket kräver fortsatt aktiva åtgärder i samverkan.

Målvärdet på 100 har alltså inte nåtts under perioden. Däremot går utvecklingen i rätt riktning (måluppfyllelsen har aldrig varit så hög som de senaste två månaderna och är klart högre än samma period 2015).

Samtliga av sektorns verksamhetsområden har anmält intresse av att ta in arbetslösa ungdomar i sina verksamheter. En fördjupad dialog har även inletts med arbetsmarknadsenheten för att stärka dialogen och samarbetet mellan enheten och sektorn.

I jämförelse med samma period 2015 har antalet försörjningsstødsberättigade ungdomar minskat med nästan 30%.

Mått	Utfall T1 2016	Målvärde 2016	Måluppfyllelse 2016	Kommentar
Andel arbetslösa och i program i åldern 18-24 år ska minska. Målet 2018 är att de ska vara 50 personer. Målsättning för 2016 är 100.	133	100	67 %	

Uppdrag:

Sommarjobb i form av feriearbete ska erbjudas alla ungdomar i Ale kommun.

Arbete pågår för närvarande med matchning av feriearbetare mot tillgängliga arbetsplatser.

Uppdrag:

Sommarlovsentreprenörer ska utvecklas i samverkan med näringslivet.

Arbetsmarknadsenheten samverkar med näringslivsenheten och arbetet löper på enligt plan.

Strategiska målsättningar:

1.2.4 Delaktiga invånare och medarbetare

Nämndens prioriterade mål:

Det är viktigt att invånare och brukare känner trygghet med nämndens verksamheter.

Nämndens verksamheter ska erbjuda bra service, gott bemötande och en uppfattad god rättssäkerhet.

Äldreomsorgen med förebyggande arbete, biståndsenhet och Ale hemtjänst har som målsättning att samtliga gäster, sökande och omsorgstagare ska uppleva trygghet, god service gott bemötande och uppfatta god rättssäkerhet i mötet med verksamheten. I den för 2015 redovisade sammanställningen av Socialstyrelsens brukarenkät nådde Ale hemtjänst upp till målsättningen för nöjdhet.

Inom ramen för Funktionshinderområdet pågår aktivt arbete med brukarinflytande och information om verksamheterna. Detta ökar brukaren och invånarens förtroende med verksamheterna samt vilken service som kan erbjudas. Genom information och delaktighet skapas en bra service och en känsla för att verksamheterna arbetar på ett uppfattat rättssäkert sätt. Arbetet med ett gott bemötande ingår i arbetet med ständiga förbättringar. Det finns en brevlåda för både brukare och anhöriga där det finns möjlighet att lämna synpunkter på verksamheten förutom kommunens övergripande synpunktshanteringsystem. Utöver detta arbetar Funktionshinder även med

kontinuerliga anhörigträffar samt aktivt deltagande och engagemang på planeringsträffar som rör individerna.

När det gäller Individ- och familjeomsorgen har verksamhetsrådets telefonväxel från årsskiftet flyttats till kommunens kontaktcenter. För att utveckla en god service och ett gott bemötande till våra klienter/brukare har IFO och KC mötts ett antal gånger under perioden. Genom detta samverkansarbete har ett förslag på gemensamt telefonsvar för hela verksamheten tagits fram. Förslaget kommer att genomföras och kan användas för samtliga av kommunens verksamheter.

På sektorns särskilda boenden fortsätter det aktiva arbetet med äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier. Just nu fokuserar verksamhetsområdet på information till omsorgstagarna om vart man vänder sig om man har eventuella synpunkter. Alla brukare skall erbjudas planerade välkomstsamtal samt regelbundna uppföljningsmöten.

Strategiska målsättningar:

1.2.5 Aktiv fritid

Nämndens prioriterade mål:

Förebyggande insatser är av stor vikt när det gäller äldreomsorg då de kan skjuta fram behovet av biståndsbedömda insatser, möjliggöra kvarboende i det egna hemmet samt stärka det sociala stödet och trygghet.

Från och med årsskiftet 2015/2016 bildades en ny enhet avseende förebyggande insatser. Det förebyggande arbetet ska bland annat syfta till att skapa trygghet och kontinuitet för äldre samt ge anhöriga stöd. Målet är att möjliggöra kvarboende i det egna hemmet eller att skjuta fram behovet av biståndsbedömda insatser. Genom förebyggande insatser finns möjlighet att minska ensamhet och isolering, vilket innebär en ökad livskvalitet. Enheten arbetar även med uppsökande verksamhet riktad till personer som fyllt 80 år.

Medarbetarna på enheten är metodutvecklare, anhörigstödare samt äldrepedagoger. Under våren utökade enheten med en Fixartjänst och kommer även att utöka med ytterligare en äldrepedagog under året.

Ale kommun har idag träffpunkter för äldre fyra dagar i veckan på fem olika orter. Äldrepedagogerna har under våren arbetat med att utöka antalet öppna träffpunkter och möjliggöra sociala aktiviteter för fler äldre. Målet är att aktiviteterna ska vara lättillgängliga och skapa ökad samvaro och trygghet.

Uppdrag:

Mötesplatser ska finnas i anslutning till befintlig verksamhet i hemtjänstområden och särskilt boende och utvecklas i samarbete med brukarråden.

Pågår enligt plan.

Nämndens prioriterade mål:

De individanpassade stödet i det egna hemmet behöver öka och utvecklas.

Sektorns biståndsenhet har under 2015 arbetat med att implementera ÄBIC (äldres behov i centrum) i sin handläggning. Arbetet har gått trögt och handläggarna uppger att modellen är allt för omfattande för att implementeras i sin helhet innan årsskiftet. En förenklad variant hämtad från en annan kommun kommer att införas under hösten 2016.

I Ale hemtjänst pågår ett arbete med att utveckla en förenklad form av genomförandeplan. Diskussioner har förts med medarbetarna om att omsorgstagarna ska vara delaktiga vid planernas upprättande. Utöver detta sker ett kontinuerligt utvecklingsarbete och förtydligande av kontaktmannskapet.

Båda arbetssätten gynnar den enskildes möjligheter att utforma stödet till utifrån sina egna behov.

Inom funktionshinderområdet prioriteras kompetensutveckling inom kartläggning samt utveckling av genomförande- och metodplaner.

Strategiska målsättningar:

1.2.6 Underlätta människors vardag

Nämndens prioriterade mål:

Trygghet och kontinuitet är viktigt för att alla ska känna sig nöjda i sin vardag.

Inom hemtjänsten har medarbetarna utvecklat sina arbetssätt med planeringssystemet (TES). Arbetet innefattar bland annat ökad delaktighet och medansvar för planeringen tillsammans med enhetschef och koordinator. Detta resulterar i en ökad tydlighet och bättre dialog i planeringsarbetet.

Det finns en ambition att analysera kontinuiteten avseende antal medarbetare som besöker enskilda omsorgsgästare.

Ökad kontinuitet förväntas medföra ökad trygghet för omsorgsgästarna och även för medarbetarna, då personalen får en större kontroll och ett tydligt ansvarsområde vilket minskar risken för avvikelser.

På funktionshinderområdet prioriteras för närvarande att fylla de vakanser som finns. Det finns även en tanke om att prova samplanering över enhetsgränser för att minimera behovet av tillfälliga vikarier och på så vis öka kontinuiteten för brukarna.

Nämndens prioriterade mål:

Den enskildes behov och förutsättningar ska vara vägledande vid biståndsbedömning.

Som exempel kan detta vara att som brukare kunna vara med och styra över innehållet i den beviljade hemtjänsten.

Det pågår ett aktivt arbete med att implementera ÄBIC (Äldres behov i centrum). Ursprunglig implementeringsplan var alltför omfattande för att realiseras under året varför en ny förenklad modell kommer att införas under hösten 2016.

Målet är att omsorgsgästaren, inom tre veckor från beviljade insatser, får erbjudande om att upprätta en genomförandeplan tillsammans med kontaktpersonen i hemtjänsten där de själva kan påverka hur de vill att insatserna skall utföras.

Även inom ramen för Team Trygg Hemgång görs efter tre veckor en omprövning av teamets insatser och ett nytt biståndsbeslut upprättas. Omsorgsgästaren får då erbjudande om att upprätta en genomförandeplan tillsammans med kontaktpersonen i hemtjänsten där de själva kan påverka hur de vill att insatserna skall utföras.

Nämndens prioriterade mål:

Ny teknik ska fortsätta att utvecklas i syfte att bland annat öka kvalitén, ge möjlighet till trygghetstillsyn och frigöra tid som kan ges till brukarna.

Sektorn arbetar för närvarande med införandet av natttillsyn via kamera. Under hösten 2016 kommer en ny vägledning för biståndsbeslut om natttillsyn via kamera att utformas och inför budgetåret 2017 kommer sannolikt ett antal leasingöverenskommelser att skrivas för kameror och tillhörande tillsynsinsatser.

En sektorsövergripande handlingsplan för IT-stöd är under framtagning och innehåller bland annat applikationer för mobil dokumentation, nyckelfria läs samt fortsatt digitalisering av trygghetslarm.

Uppdrag:

Införandet av ett nytt system för trygghetslarm ska påbörjas.

Digitala trygghetslarm kommer att delinföras under 2016.

Nämndens prioriterade mål:

Rutinerna kring utskrivningsklara från sjukhus ska förändras och utvecklas.

Arbetet med trygg hemgång pågår som planerat. Det finns vissa svårigheter med att kunna genomföra planeringar i hemmet eftersom informationen från sjukhuset ibland är bristfällig. Det tar mycket tid att söka information vilket resulterar i att alldeles för många planeringar fortfarande genomförs på sjukhuset. Avvikelser skrivs för att informationen skall förbättras.

Uppdrag:

Nya arbetssätt och fler platser för utskrivningsklara ska arbetas fram.

Pågår enligt plan.

Uppdrag:

Arbetet med Trygg hemgång ska utvärderas under året.

En första utvärdering är genomförd och uppföljning av denna planeras till hösten 2016.

Nämndens prioriterade mål:

Försörjningsstödet ska fortsatt vara ett stöd där möjligheten att nå målet om egen försörjning stärks. Särskilt prioriterade är barnfamiljer som lever med försörjningsstöd.

Andelen försörjningsstödsberättigade barnfamiljer har minskat från 106 till 97 under perioden. Målsättningen för 2016 är en minskning om 15 % vilket bedöms som realistiskt.

Nämndens prioriterade mål:

Insatser i form av vård och stöd vid missbruk ska så långt som möjligt ske på hemmaplan.

För att ytterligare förbättra möjligheterna till vård och stöd på hemmaplan har ett samarbete mellan vuxenheten och funktionshinderenheten initierats under perioden. En arbetsgrupp har bildats för att utveckla samarbetet och tydliggöra ansvar och roller.

Uppdrag:

Det påbörjade arbetet med Bostad först och utvecklingen av andra boendeformer ska fortsätta under året.

Pågår enligt plan.

Uppdrag:

Matlagning i hemmet ska erbjudas de brukare som behöver denna insats efter biståndsbedömning.

Pågår enligt plan.

Strategiska målsättningar:

1.2.7 Engagerade, stolta och delaktiga medarbetare

Nämndens prioriterade mål:

Medarbetare inom nämndens verksamheter ska ha en bra arbetsmiljö och känna glädje och delaktighet i sitt arbete.

Sektorns satsning "Stolt omsorg i Ale, med omtanke och lust" har just startat. Syftet är bland annat att medarbetare själva får vara delaktiga i att ta fram förslag till beslut för att förbättra arbetsmiljön utifrån en rad olika fokusområden. Sektorn är också aktiv part i den kommungemensamma kulturmätning som genomförs.

APT och planeringsdagar genomförs regelbundet i sektorns verksamheter för att ta upp frågor kring arbetsmiljö.

Alla enhetschefer kommer att gå en chefsutbildning under 2016-2017 som ett led i arbetet med att öka kvaliteten på arbetsmiljön.

Heltidsprojektet som pågår i sektorn inbegriper för närvarande enheter från två verksamhetsområden där ett pilotprojekt genomförs under sex månader med start i september.

Under perioden har den fysiska arbetsmiljön vid ifo-kontoret varit en ständigt återkommande fråga. Det har under hela 2015 varit brist på kontorsrum och situationen var oförändrad vid periodens början. Flera lösningar har formulerats och planering för dessa pågår.

Uppdrag:

Arbetskläder ska erbjudas till yrkesgrupper som har behov av det.

Pågår enligt plan.

Uppdrag:

Verksamheten ska arbeta för att kunna erbjuda fler heltidstjänster och/eller önskad tjänstgöringsgrad samt fler tillsvidare anställningar för de som så önskar.

Pilotprojekt kommer att starta i höst i enlighet med det politiska beslutet. Dock har relativt få medarbetare på de aktuella enheterna visat intresse för att öka sin tjänstgöringsgrad.

Uppdrag:

Arbetet med att upprätta en samlad kompetensutvecklingsplan för nämndens samtliga enheter ska fortsätta och utgöra underlag för kommande kompetensutveckling.

Sammanställning på verksamhetsområdesnivå pågår för närvarande.

Nämndens prioriterade mål:

1.2.8 Verksamhetens/enhetens mål

Sektorn arbetar på uppdrag från Omsorgs och arbetsmarknadsnämnden och har som främsta uppgifter att:

Utifrån individuella biståndsbeslut erbjuda Alebor stöd till en skälig levnadsnivå enligt Socialtjänstlagen (SoL) och goda levnadsvillkor enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Dessutom erbjuda insatser för att nå en god hälsa och vård på lika villkor i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet enligt Hälso- sjukvårdslagen (HSL). Under vissa förutsättningar ges även insatser vid vård enligt Lag om psykiatrisk tvångsvård (LPT) eller Lag om rättspsykiatrisk vård (LRV).

Till skydd för barn och unga, samt vuxna missbrukare, finns en skyldighet att ingripa med tvång i vissa fall. Dessa åtgärder har stöd i Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM).

Sektorn kan erbjuda arbetsmarknadspolitiska insatser till arbetssökande med ekonomiskt bistånd, arbetslösa ungdomar eller arbetssökande med funktionsnedsättningar med stöd av SoL eller LSS.

Sektorn har också i uppdrag att bedriva ett förebyggande arbete med syfte att hindra eller skjuta upp behov av biståndsinsatser. Dessutom finns ett uppdrag att erbjuda stöd till närstående.

En god samverkan, såväl internt som externt, är en förutsättning för att sektorn ska lyckas bistå Aleborna i sitt uppdrag.

1.3 Särskilda fokusområden

1.3.1 Ekologisk hållbarhet - allmänna mål

Sektorns samtliga verksamheter prioriterar den ekologiska dimensionen på en rad olika områden. Ett fokusområde har varit att anpassa arbetssätten i så hög utsträckning som möjligt efter kommunens mötes- och resepolicy. Alla tjänstebilar, med mycket få undantag, är miljöklassade. Samtliga enheter har ett pågående arbete för att använda Lync/Skype som mötesform. När det gäller märkning på livsmedel så rapporterar samtliga verksamhetsområden att ekologiska och/eller rättvisemärkta livsmedel används. Även källsortering och kompostering förekommer inom alla områden.

1.4 Uppföljning av uppdrag från fullmäktige från 2015

Uppdrag	Status
 Sektorerna skall samverka kring sociala investeringsperspektivet och tidiga/förebyggande insatser	Pågående med avvikelser

Uppdrag	Status
✓ Våra ungdomar skall erbjudas feriearbete till avtalsenlig lön	Avslutad
▶ Ale kommun ska arbeta med en Noll-vision för ungdomsarbetslösheten	Pågående enligt plan
▶ Ett eller flera trygghetsboenden ska finnas i kommunen	Pågående enligt plan
✓ Införa matlagning i hemmet som biståndsbedömd insats.	Avslutad
▬ Rätten att själv styra insatserna inom den beviljade hemtjänsttiden ska utvecklas.	Ej påbörjad
▶ Genomlys individ- och familjeomsorgsverksamheten och sänka kostnaderna närmare standardkostnad för kommungruppen.	Pågående enligt plan
▶ Det drogförebyggande arbetet ska starta redan i år 5 och ett tvärpolitiskt forum ska inrättas i syfte att utveckla det drogförebyggande arbetet i kommunen.	Pågående enligt plan
✓ Vi skall utvärdera tillämpningen av LOV i kommunen.	Avslutad

1.5 Basverksamhet

1.5.1 Verksamhetsmått

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2015	Budget 2016	Utfall jan -apr 2016	Årsprognos jan -apr 2016
Äldreomsorg	Antal personer under 65 år med hemtjänstbeslut			37	
	Antal personer över 65 år med hemtjänstbeslut			429	430
	Antal personer med trygghetslarm		540	540	540
	Antal beviljade timmar hemtjänst	141 693	150 000	69 336	200 000
	Antal ersatta timmar hemtjänst	80 346	135 000	34 134	132 000
	Antal ersatta timmar Ale hemtjänst	128 859	124 200	30 327	118 000
	Antal ersatta timmar extern hemtjänst	5 542	10 800	3 807	14 000
	Träffpunkter, antal besök	10	10	12	12
	Antal beviljade timmar Ale hemtjänst			63 856	185 000
	Antal beviljade timmar extern hemtjänst			5 480	15 000
Funktionshinder	Antal boende enligt LSS	83	83	83	83
	Antal personer med personlig assistens enligt LSS, snitt	8	10	8	10
	Antal personer med personlig assistens enligt SFB, snitt	28	30	27	27
	Kostnad per plats, särskilt boende (LSS och SoL), i snitt per månad	56	56	55	56
	Beläggning bostad med särskild service %	98	98	98	98
	Ej verkställda beslut bostad med särskild	3,5	9	0	0

Verksamhet	Verksamhetsmätt	Utfall 2015	Budget 2016	Utfall jan -apr 2016	Årsprognos jan -apr 2016
	service, snitt				
	Antal boende enligt SoL		15	15	15
Särskilt boende och hemsjukvård	Antal inskrivna hemsjukvård, snitt per månad	527	525	524	527
	Dagverksamhet biståndsbeslut SoL, snitt	26	24	21,3	24
	Särskilt boende antal årsplatser	163	177	177	177
	- varav permanent platser	55		163,7	164
	- varav antal verkställda dygn för växelplats	1 376		402	1 206
	- varav tillfälliga platser	14		9,9	10
	Nya beslut tillfällig vistelse	249		78	240
	Köpta dygn tillfällig vistelse	165	0	18	75
	Betalningsansvar dygn sjukhus	537	183	10	183
Individ- och familjeomsorg	Antal hushåll med försörjningsstöd	457	475	268	450
	Antal hushåll med försörjningsstöd, varav barnfamiljer	136	130	97	136
	Årsplatser egen institution, barn- och ungdom	33	33	38	57
	Belagda årsplatser egen institution, barn- och ungdom %	98	98	115	100
	Köpta årsplatser institution, barn- och ungdom	9,2	6	13	9
	Köpta årsplatser öppenvård, barn- och ungdom	1,4	1	2	2
	Köpta platser kval. familjehem, barn och ungdom	3,3	3	4	4
	Köpta årsplatser institution, vuxna	7,2	5	6	6
	Köpta årsplatser boende, vuxna	15,3	8	10	10
	Antal arbetslösa och i program i åldern 18–24 år	180	100	128	120
	Feriearbete per år, antal	498	500	0	500
	Personer anvisade från AF genomsnitt/mån	98,7	120	132	
	Personer anvisade från IFO genomsnitt/mån	55	30	27	

1. Sektorn håller på att se över verksamhetsmätten samt systematiken kring inrapporteringen. Tabellen kommer att vara färdigifylld vecka 21.
2. Måttet "Antal boende enligt LSS och SoL" är nytt för 2016. 2015 års siffra gäller endast antal boende enligt LSS.

1.5.2 Uppföljning av basverksamhet

Äldreomsorg

Möten tillsammans med avvikelseombud, sjuksköterska, arbetsterapeut, fysioterapeut samt enhetschef hålls månatligen. Syftet med mötena är att gå igenom enheternas avvikelser för att systematiskt förebygga och minska antalet fall och medicinavvikelser.

Varannan vecka hålls möten tillsammans med undersköterskor, sjuksköterskor, arbetsterapeut och fysioterapeut där omsorgstagarnas behov och insatser diskuteras. Ständigt förbättringsarbete sker i dialog med omsorgstagare och närstående.

Genomförandeplaner har upprättats tillsammans med den enskilde och om han/hon önskar är även närstående närvarande. I genomförandeplanen beskrivs på vilket sätt den enskilde behöver stöd och omsorg. I planen framgår även den enskildes mål och vad som får vederbörande att känna meningsfullhet och trygghet.

Vid arbetsplatsträffar under våren har enheterna arbetat med att diskutera resultatet från föregående års Öppna jämförelser och hur enheterna ska arbeta med att förbättra dessa resultat. Diskussioner har även förts kring hur enheterna kan arbeta med värdegrunden och de tillhörande värdegrundsgarantierna. Detta arbete kommer att fångas upp på nytt till hösten.

Funktionshinder

Antalet Lex Sarah-rapporter har ökat vilket medfört att utredningstiderna blivit längre och i vissa fall alltför långa. Orsaken bedöms vara att medarbetarna är mer benägna att rapportera snarare än att antalet incidenter verkligen ökat vilket i allt väsentligt är en positiv utveckling. Samarbete pågår med medicinskt ansvarig sjuksköterska och tillsynsansvarig för socialtjänsten i arbetet med avvikelser. Avvikelserna behöver uppmärksammas och användas för att ge stöd i den för kvalitetsarbetet nödvändiga förändringsprocessen. Genom detta kan baspersonal luta sig mot att ändringar som görs under året baseras på den enskildes rättssäkerhet och att kulturella beteendemönster i verksamheten kan ändras utan att detta ställs mot baspersonalens arbetssätt. De redan nu framkomna uppgifterna om arbetssätt belyses just nu och diskuteras för att på så sätt kunna utveckla arbetet till det bättre. Nästa steg i processen är att fortsätta arbeta med bemötande för att ytterligare kvalitetssäkra insatserna, detta genom att bland annat utveckla genomförande- och metodplanerna.

Arbetet med utveckling och anpassning av verksamheten inom bland annat dagligt arbete utifrån metodiken supported employment och supported training för att kunna erbjuda de personer som så önskar individuellt stöd med målet att finna, få och behålla ett arbete pågår.

Industrigruppen, inom dagligt arbete, har startat samverkan med Retro Nidum, ett second hand-företag där in-
vigningen skedde under våren. Dessutom har en helt ny arbetsplats öppnat på Klockarängens äldreboende, Klockrent, från januari 2016. Arbetsgruppen sköter tvätten för de boende på äldreboendet.

Arbetet med hemmaplanslösningar och därmed färre antal köpta platser fortgår med målsättningen att kunna erbjuda insatser i Ale kommun utan att behöva köpa platser externt.

Individ- och familjeomsorg

Under perioden har det varit ett fortsatt hårt tryck på myndighetsutövningen avseende barn och unga. Det stadig ökande antalet orosanmälningar sammantaget med vakanser och mycket ny och oerfaren personal leder till en orolig och instabil personalsituation. Ytterligare en enhetschef för enheten tillsätts under året som en åtgärd för att förbättra arbetsmiljön och rekryteringsläget för verksamheten.

Antalet biståndsberättigade för försörjningsstöd har minskat med totalt 13 % jmf första tertialen 2015.

Avseende missbruksvård för vuxna fortsätter utvecklingsarbetet, att i större utsträckning nyttja de egna resurserna framför att bevilja externa lösningar.

I syfte att bättre nyttja kommunens och sektorns egna resurser har ett samarbete initierats inom sektorn i form av en arbetsgrupp som ska se över möjligheter till bättre samverkan och samutnyttjande av resurser samt inre ansvarsfördelning.

Vid öppenvården för vuxna missbrukare fortgår arbetet med Bostad 1. Under perioden har ytterligare en person erhållit bostad. Samarbete mellan arbetsmarknadsenheten och vuxenenhetens öppenvård planeras. Under perioden har förslag lagts fram på gemensamma lokaler för Bostad 1:s öppna dagverksamhet och den öppna dagverksamhet inom ame för personer med psykiatriska problem och/eller diagnoser. Under perioden har utredning av finansiering av lokalen pågått.

Verksamhetens sociala investeringsprojekt MiniMili har ett stadigt inflöde av ärenden både via öppen ingång och via biståndsbeslut. Det finns en oro för att missbruket bland unga i åldrarna 16 - 25 år ökar i kommunen. Ifo har under perioden fortsatt den kartläggning som påbörjades av målgruppen under hösten 2015. Samtidigt diskuteras frågan i gruppen för Tidigt samordnade insatser.

Utförarenhetens öppenvård familjehuset har ett stort inflöde av biståndsärenden vilket får till följd att ärende på direktingång får vänta då bistånd prioriteras. Det här kan på sikt leda till större inflöde av orosanmälningar och ansökningar om stöd vid utredning och mottagning barn och unga.

Situationen vid verksamhetens HVB-hem för ensamkommande barn är fortsatt sådan att vissa rum dubbelbeläggs. Det finns goda möjligheter att två nya boenden kan sättas i drift under kommande period. Ytterligare goda effekter av detta är att antal externt köpta platser kan minskas.

För ensamkommande flyktingbarn och nyanlända ungdomar behövs ett förbättrat stöd i syfte att ge dem en bra start på vuxenlivet. Planering av ett utslussningsteam pågår med uppdrag att stödja i övergången från kommunens stöd till ett självständigt liv med egen försörjning och eget boende. Teamet ska också arbeta med att stödja i anknytningsärenden, då familjer till ensamkommande anländer samt andra insatser kopplat till flykting/ensamkommande.

Arbetsmarknadsenhetens arbete med att sänka ungdomsarbetslösheten och att anordna feriearbeten åt alla ungdomar födda 00 och 01 har fortgått under perioden. Arbetsmarknadsenheten samarbetar med Näringslivsenheten; just nu pågår planering av ett socialt företagande i samband med Mötesplats Spinneriet. Mötesplatsen syftar till att stödja de ensamkommande barnen i integrationen ut i ett självständigt vuxenliv med arbete och egenförsörjning som mål. Ett antal stödanställningar inom kommunen som arbetsmarknadsenheten ansvarar för skulle ytterligare stärka upp integrationsarbetet för de ensamkommande. En sådan verksamhet är också en insats för att nå sysselsättningsmålet.

Kommungemensamt arbete med att planera för mottagande av flyktingar och ensamkommande barn har pågått under perioden. Välkomsten, en samlad verksamhet för introduktionen av nyanlända barn har startat inom sektor utbildning, kultur och fritid. I det arbetet har ifo varit delaktiga och diskussioner har påbörjats under perioden om möjligheten att samordna det totala flyktingmottagandet under en verksamhet.

Under perioden har planering av en samlokalisering av personal påbörjats vilket kommer att innebära behov av utökning av arbetsledning med en förste socialsekreterare. Socialsekreterarna arbetar med att komma ikapp med utredningar av ensamkommande från det stora antal som anvisades kommunen under hösten 2015.

Ett flertal utredningar har överskridit utredningstiden. Flyktingmottagandet innebär för ifo att i samarbete med fastighetsägare ta fram bostäder samt att till den enskilde, utbetala försörjningsstöd för tiden mellan asyl- och etableringsersättning samt kompletterande försörjningsstöd om den nyanlända flyktingen inte har full arbetsförmåga. Verksamheten har erhållit bostäder från Ale-byggen och påbörjar mottagandet av Ale kommuns andel barnfamiljer under kommande period. Då beräknas ca 45 personer i ca 8-10 familjekonstellationer anvisas kommunen. Det är ännu inte klart med bostadslösningar avseende de 50 ensamstående hushåll som beräknas anvisas till kommunen under tertial tre.

Särskilda boenden och hemsjukvård

Under perioden har rekrytering av sköterskor pågått. Tillgång och efterfrågan på sköterskor är i obalans. Informationsmaterial till nyanställda uppdateras kontinuerligt. Sjuksköterskorna utbildar baspersonalen kontinuerligt i läkemedelshantering för att kunna delegera vissa arbetsuppgifter till baspersonalen.

En arbetsgrupp ser över utbildning i läkemedelsdelegering. Gruppen räknar med att kunna presentera en webbaserad utbildning som ersätter den som finns idag i pappersform. Den webbaserade utbildningen för både läkemedel och insulin blir då lika för alla. Vid genomgången utbildning får personen ett intyg på att han/hon är godkänd.

Utbildningsinsatser till sköterskegruppen sker kontinuerligt. Under första delen av året har utbildning genomförts i sår, palliativ vård, stomi samt medicintekniska produkter. Stickskyddade produkter har införts där det finns ett ansvarsövertag på vårdtagare med insulin. Utbildning angående stickskyddade produkter har genomförts till baspersonalen som har delegation på insulin.

Vid årsskiftet infördes, efter utbildningsinsats för sjuksköterskorna, SBAR, ett strukturerat arbetssätt där sköterskan kontrollerar vitalparametrar på vårdtagare innan kontakt tas med läkaren vid akuta situationer.

På hemsjukvårdens två jourtelefoner har NetAlert installerats, ett mobilt telefonlarm. Sköterskan kan vid behov aktivera larmet som går till en larmcentral.

Under första delen av året har en arbetsgrupp tagit fram ett material som används vid "vård i livets slut". Nästa steg är att ta fram ett utbildningsmaterial som varje sköterska ska använda när de utbildar omvårdnadspersonalen inom sektorn.

Kvalitetsregistret Senior alert används frekvent på särskilda boenden. Utbildningsansvarig i BPSD utbildar personal inom äldreomsorg och hemsjukvård. Palliativregistret används för vårdtagare inskriva i hemsjukvård.

Under första kvartalet 2016 har Bemanningenheten arbetat med frågan att bli en attraktiv arbetsgivare dels genom den information som alla nya timavlönade får och dels genom att varje timavlönad har en "egen" arbetsledare och därigenom vet vem man skall vända sig till. Kontakt har etablerats med arbetsförmedlingens etableringsresurs för att fånga upp nya svenskar som har kompetens men inte ännu har fått arbete. Svårigheten i den gruppen är att språkkunskaperna i svenska språket inte alltid räcker till. Enheten har varit representerade på fyra mässor för arbetsökande, en annonskampanj har genomförts via Blocket. Kontakt har tagits med Komvux VoC där enhetschef har informerat och uppmanat elever att söka sommarjobb och/eller timanställning. Verksamheterna fortsätter att månadsanställa timavlönade för kortare vikariat något som är positivt för den anställde men genererar merarbete för bemanningenheten som måste rekrytera nya timvikarier. Under första kvartalet har bokningsverktyget Time Care Pool införts i bemanningenheten.

Enhetscheferna på särskilda boenden har tillsammans med sin personal arbetat fram schema där inga vakanturer finns. Detta arbete pågår dels för att få budget i balans, dels för att behovet av vikarier från bemanningenheten på så sätt minskar.

1.6 Analys, prognos och förslag för framtiden

Inför framtiden har sektorn identifierat tre områden med stora behov: personalområdet, integrationen samt arbetet med målsättningen sysselsättning för alla.

När det gäller personalområdet behöver stabilitetsfrämjande åtgärder vidtas. Sektorn har ett flertal konkreta idéer som befinner sig på olika stadier i införandeprocessen. Av dessa kan följande nämnas: Mentorskap, seniora handledare, administrativt stöd, förfinade introduktionsprogram, samlade kompetensutvecklingsplaner och handledning. Denna typ av insatser kommer sannolikt få positiva effekter på såväl sjukfrånvaron som upplevd nöjdhet bland medarbetare och chefer.

För de ensamkommande barnen behöver sektorn arbeta både kort- och långsiktigt; på kort sikt behöver stödinsatserna gällande övergången till egen försörjning och eget boende intensifieras. Detta arbete kommer med största sannolikhet innebära ökade kostnader under innevarande år och delar av 2017. Utöver detta behöver sektorn även fortsättningsvis ha ett långsiktigt perspektiv i sin planering gällande åtgärder som främjar ökat välbefinnande, hälsa och möjlighet till sysselsättning för de ensamkommande barnen över tid.

Måluppfyllelsen för antal arbetslösa 18-24 år för perioden den högsta sedan mätningarna började. Målvärdet 100 är dock fortfarande inte nått. Detta har lett till att arbetet med målsättningen nu går in i en ny fas. Sektorledning och ame har identifierat viss bristfällighet i samarbetsstrukturen gällande målsättningen. Detta har resulterat i betydligt minskad effektivitet, samordning och återkoppling mellan det operativa och strategiska arbetet. Med start i maj 2016 kommer ny samarbetsstruktur att tas fram, med fokus på synergi, samordning och kommunikation. Sektorledning och ame kommer också systematiskt och regelbundet att inventera samtliga möjligheter för sektorn att optimera sina verksamheter för att främja sysselsättning bland unga 18-24 år. Detta, i samband med satsningar på både intern och extern samverkan, kommer förhoppningsvis att leda till högre måluppfyllelse under året. Det kommer också leda till en berikad och mer nyanserad bild av målsättningen (och på alla sätt den kan

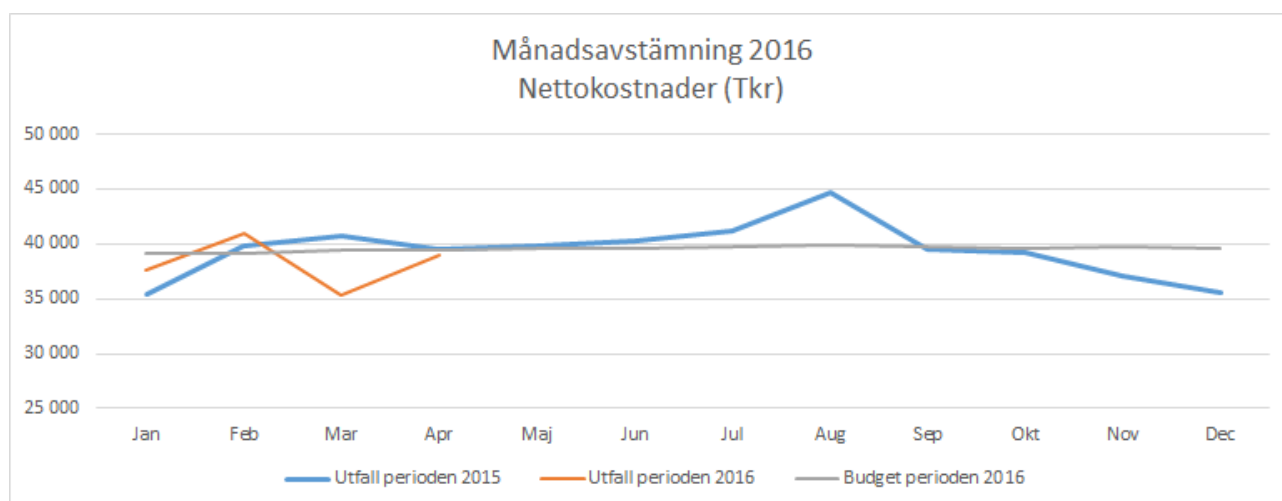
brytas ner). Ambitionen är att arbetet även, i så hög utsträckning möjligt, ska synergera med sektorns stödsatser för de ensamkommande barnens övergång till egen försörjning.

2 Ekonomisk analys

2.1 Sammanfattande tabell

Tkr	Utfall jan-apr 2016	Budget jan-apr 2016	Utfall i % av budget jan-apr 2016	Budget helår 2016	Prognos helår (aktuell)	Avvikelse prognos budget helår	Utfall jan-apr 2015	Bokslut 2015
Intäkter	90 557	89 053	101,7 %	265 639	267 839	2 200	60 843	203 816
Kostnader	243 520	246 157	98,9 %	740 604	742 804	-2 200	216 338	675 659
Resultat	152 963	157 104	97,4 %	474 965	474 965	0	155 495	471 843
Kommunbidrag	157 104	157 104	100,0 %	474 965	474 965	0	151 901	467 724
Budgetavvikelse	4 141	0		0	0	0	-3 594	-4 119
Lönekostnad exkl arvoden	92 757	93 664	99,0 %	285 116	288 116	-3 000	85 931	270 842
Arbetad tid (årsarbetare)	262,8	250	105,1 %	750	760	-10	265,2	745,2
Investeringar, utgifter	224	2 094	10,7 %	6 281	4 331	1 950	107	1 110

Diagram

	Innevarande år						Föregående år	
	Perioden			Helåret			Period	Helåret
Besluts-/verksamhets områden	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall
Nämnd och administration	25 324	29 107	3 783	79 019	87 319	8 300	4 961	14 088
Äldreomsorg	6 739	2 671	-4 068	18 881	8 881	-10 000	39 752	120 101
Särskilda boenden och hemsjukvård	44 803	44 808	5	135 889	135 889	0	32 066	98 873
Funktionshinder	44 857	46 315	1 458	140 265	140 265	0	42 499	134 027
Individ- och familjeomsorg	31 240	34 203	2 963	100 911	102 611	1 700	36 217	104 754
Totalt	152 963	157 104	4 141	474 965	474 965	0	155 495	471 843

Sektorn gjorde hösten 2015 en större omorganisation som påverkar jämförelsen mellan åren. Tidigare verksamhetsområde hälsa- och sjukvård har bytt namn till särskilda boenden och hemsjukvård. Övriga större förändringar är att biståndsenheten har flyttat från individ- och familjeomsorg till äldreomsorg (äo) respektive funktionshinder, budgeten för LOV har flyttat från särskilda boenden och hemsjukvård (sb) till nämnd och administration och kommunens särskilda boenden har flyttat från äo till sb. Sektorns serviceorganisation flyttade till KS vid årsskiftet.

2.2 Analys perioden och i förhållande till föregående år

Sektorn gör i perioden ett positivt resultat om 4,1 Mkr. Samtliga verksamhetsområden förutom äldreomsorg genererar positiva resultat i perioden.

Efter årets fyra första månader har nämnd och administration ett överskott på 3,8 Mkr. Av detta bidrar bufferten till en avvikelse på 1 Mkr och budget att köpa LOV-timmar för genererar ett överskott på 2,0 Mkr. Resterande överskott har uppkommit av vakanta tjänster och operativiserade budgeterade kostnader.

Äldreomsorgens underskott för perioden är -4,1 Mkr. Detta består av dels hemtjänst dagtid (-3,7 Mkr) och dels kostnader för utökad nattpatrull (-0,4 Mkr). Hemtjänsten kan inte uppnå den utförandegrad på 75% som ersättningsmodellens intäkter motsvarar. Snittet för Ales hemtjänstenheter i utförandegrad under perioden ligger på 61%. Avseende nattpatrullen har antalet insatser på natten och den minskade möjligheten att nyttja sjuksköterska lett till att nattpatrullen utökad med motsvarande två årsarbetare. Denna ökning kommer att bestå under resten av året.

Särskilda boenden och hemsjukvård har ett utfall lika med budget även om differenser finns för de olika enheterna. Kostnaderna för betalningsansvar har varit noll första kvartalet och för april månad beräknas kostnader motsvarande 10 dygn. Kostnaderna under motsvarande period 2015 var 1,3 Mkr. Istället för att köpa en plats hos extern utförare fick ett av sektorns boenden ta emot en brukare med komplexa behov. Detta har inneburit ökad bemanning under vissa tider och har lett till underskott på denna enhet men är trots allt ett billigare alternativ än att köpa en extern plats.

Individ- och familjeomsorg uppvisar en avvikelse om +3 Mkr vilket till största delen härrör till verksamhet för ensamkommande barn där kommunen inte har blivit anvisad individer i nivå med aktuellt avtal med Migrationsverket. Enheten för barn- och unga gör ett negativt resultat om -4,8 Mkr i perioden som främst avser höga kostnader för institutionsvård men även avseende budgeterade men ej erhållna intäkter såsom utredningsersättningar för ensamkommande barn. Kostnader för köpta boenden inom vuxenenheten har sänkts under perioden och även kostnad för institutionsvård ligger lägre än motsvarande period föregående år. Budgeten för feriearbetande ungdom är ej periodiserad vilket också genererar ett positivt resultat.

Funktionshinder har en positiv avvikelse i perioden om +1,5 Mkr vilket främst beror på senarelagd uppstart av planerat barnboende. Problem med att tillsätta vakanta tjänster samt att personalbudgeten ej är periodiserad fullt ut ger ett positivt resultat jämfört med budget. I förhållande till föregående år bedöms verksamheten och dess lönekostnader vara mer stabil vilket till del kan förklaras av lägre korttidsfrånvaro.

2.3 Lönekostnader/årsarbetare

Avvikelse mot budgeterad lönekostnad och årsarbetare ses framförallt inom Individ- och familjeomsorg där avvikelsen till största del beror på kostnader för kommunens tillfälliga transitboende för flyktingar som ej budgeterats. Dessa kostnader kommer dock att återsökas i efterhand från Migrationsverket.

Det är också ifo som uppvisar den största skillnaden mot motsvarande period föregående år vilket även det beror på ökad omfattning av kommunens flyktingverksamhet, i synnerhet verksamhet för ensamkommande barn som i hög grad finansieras via statsbidrag från Migrationsverket.

Kostnad för bemanningsenheten redovisas ej i ovanstående sammanställning vilket är en försvårande omständighet i analys av lönekostnader jämfört med årsarbetare.

2.4 Investeringar

Sektorn har i perioden nyttjat 0,2 Mkr av tilldelade investeringsmedel och helårsprognosen ligger på 4,3 Mkr.

Periodens utfall härrörs till största del investeringar inom verksamhetsområde funktionshinder främst för boendelösning för brukare på Krokstorp samt avslutande investeringar på lägergården Häljered.

Investeringar, belopp i Tkr	Utfall/redovisat perioden	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse prognos budget helår
Reinvestering	62	3 750	1 800	1 950
Markberedning Krokstorp	161	1 031	1 031	
E-hälsa	0	1 500	1 500	
Totalt:	223	6 281	4 331	1 950

2.5 Ekonomisk analys perioden, prognos och förslag för framtiden

Periodens utfall är 153,0 Mkr och budget för perioden är 157,1 Mkr. Periodens resultat är 4,1 Mkr och på helåret förväntas ett nollresultat för sektorn.

Efter årets fyra första månader har nämnd och administration ett överskott på 3,8 Mkr. Av detta bidrar bufferten till en avvikelse på 1 Mkr och budget att köpa LOV-timmar för genererar ett överskott på 2,0 Mkr. Nattpatrullens utökade behov med 1 Mkr på helårsbasis kommer att ianspråkta från bufferten. Helårsprognosen är att bufferten på totalt 2,9 Mkr kommer att användas för att täcka underskott inom sektorn. Överskottet för köp av LOV-timmar som i helårsprognosen beräknas till 6,0 Mkr kommer att kompensera en viss del av underskottet inom utförarenheterna inom Ale hemtjänst. Översyn av ersättningsmodellen har påbörjats då nuvarande modell inte fullt ut stödjer arbetet med att få budget i balans. Planen är att en ny ersättningsmodell träder i kraft budgetåret 2017. Den beslutade tiden fortsätter sjunka men att komma ner till en mer rimlig nivå är ett långsiktigt arbete som förlångsammats något av personalomsättning på biståndsenheten.

Äldreomsorgens underskott för perioden är -4,1 Mkr. Helårsprognos för hemtjänsten landar på -10 Mkr. Hemtjänsten har inte lyckats uppnå den utförandegrad på 75% som ersättningsmodellens intäkter motsvarar. Snittet för Ales hemtjänstenheter i utförandegrad under perioden ligger på 61% och ett rimligt mål i år är att uppnå 65%.

Det ökade behovet av insatser på natten och den minskade möjligheten att nyttja sjuksköterska har lett till att nattpatrullen utökats med motsvarande två årsarbetare. Detta medför 1 Mkr i kostnader utöver budgeterat på helår men kompenseras från bufferten. Kostnaderna för utökningen av nattpatrullen kommer att kvarstå men under hösten kommer arbetet med att införa digital natttillsyn att intensifieras vilket på längre sikt skulle kunna minska behovet av nattpatrullen.

Särskilda boenden och hemsjukvård har totalt ett utfall lika med budget både för perioden och i helårsprognos även om differenser finns för de olika enheterna. Kostnaderna för betalningsansvar har varit noll första kvartalet men på helåret beräknas utfallet motsvara budgeterade drygt 180 dygn. Istället för att köpa en plats hos extern utförare fick ett av våra egna boenden ta emot en brukare med komplexa behov. Detta har inneburit ökad bemanning under vissa tider och har lett till underskott på denna enhet men är ändå ett billigare alternativ än att köpa en extern plats.

Funktionshinder uppvisar ett positivt resultat i perioden och prognostiserar ett utfall i balans. I syfte att minska kostnaderna inom verksamhetsområdet framöver kommer kostnader för externa platser jämfört med eventuella hemmaplanslösningar att analyseras.

Inom individ- och familjeomsorg förväntas kostnaderna för försörjningsstöd vara fortsatt låga i förhållande till budget. Kostnader för institutionsplaceringar beräknas ligga över budget, framförallt inom enheten för barn och unga där både antalet placeringar och dygnskostnad ligger högt. Rekryterings- och konsultkostnader beräknas också ligga högt på enheten under årets första halva. En förstärkt arbetsledning bör dock leda till att denna typ av kostnad minskar under resterande del av året. Nya HVB-platser för ensamkommande barn behöver tillskapas framöver för att kunna frigöra platser på Spinneriet avsedda för hemmaplanslösningar vilket bör leda till att köp av externa platser minskar. Vuxenenheten har en positiv kostnadsutveckling avseende köp av institutionsvård och boendeplatser jämfört med föregående år vilket också förväntas fortlöpa. Verksamheten för ensamkommande barn prognosticerar ett större intäktsöverskott som kommer att uppväga det förväntade negativa utfallet

inom framförallt enheten för barn och unga. Överskottet genereras dels genom obelagda avtalade platser som ersätts av Migrationsverket och dels genom att snittkostnaden för de befintliga placeringarna i perioden understiger ersättningen från Migrationsverket. Det finns dock behov av att intensifiera insatserna för ensamkommande barn för att stödja dem i övergången från kommunens stöd till ett självständigt liv med egen försörjning och eget boende vilket kommer att öka kostnaderna under innevarande år och delar av 2017.

3 Personalanalys per 31 mars

3.1 Beskrivning av nuläget

3.1.1 Anställda

Antalet årsarbetare har minskat inom sektorn 2016 jämfört med 2015. En del av minskningen kan förklaras med att enheterna för myndighetsutövning inom individ- och familjeomsorg haft stor personalomsättning och att istället inhyrning av konsulter varit nödvändigt. Även övriga verksamhetsområden har haft svårigheter att tillsätta vakanta tjänster. Hösten 2015 startades HVB Vallmon för ensamkommande med 10 anställda. En ytterligare förklaring är att sektorns serviceenhet med 8 anställda flyttades till sektor kommunstyrelsen vid årsskiftet.

En djupare analys av måtten är svår att göra i dagsläget då en viss osäkerhet finns avseende den statistik som kunnat extrapoleras ur systemet.

Antal anställda

	2016-03-31	2015-03-31
Antal tillsvidareanställda	726	730
antal tillsvidareanställda	726	730
Antalet tidsbegränsat anställda (månadsanställda vikarier)	94	98
Antal arbetade timmar (timanställda)	53 011	53 428
Antal årsarbetare	196,61	200,69
-månadsavlönade	166,5	171,21
-timavlönade	30,11	29,48

2016 års uppgifter är hämtade ur Personec, motsvarande uppgifter 2015 är hämtade ur personalsystemet HR-web.

3.1.2 Sjukfrånvaro

Antal sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro i procent	2016-03-31	2015-03-31
Sjukfrånvaro enbart tillsvidareanställda		
Korttidsfrånvaro 1-14 dagar (i relation till ordinarie arbetstid)		
Sjukfrånvaro totalt samtliga anställda		
Procentuell fördelning av sjukfrånvaron		
Dag 1-14		
Dag 15-59		
Dag 60 och över		

3.2 Analys och förslag för framtiden

Rekryteringsbehovet är stort i flera av verksamhetsområdena och tillgången till medarbetare med rätt kompetens är begränsad. Fokus måste ligga på att skapa förutsättningar som gör att medarbetare väljer att arbeta i Ale. Rimliga arbetsvillkor, möjlighet till kompetensutveckling och gott ledarskap är nyckelfrågor för sektorn.

Totalt sett har sjukfrånvaron sannolikt sjunkit något. En del av långtidssjukfrånvaron beror på allvarlig sjukdom eller omständigheter som inte omedelbart kan härledas till arbetsmiljö men det finns också arbetsrelaterad långtidssjukfrånvaro. Aktivt arbete med rehabiliteringssamtal och regelbunden kontakt med medarbetaren pågår kontinuerligt. Kontrollspannet för första linjens chefer är en viktig fråga för sektorn och blir central även här, möjligheterna att arbeta förebyggande med alltför många medarbetare är begränsad och dessutom är rehabiliteringsarbete i sig tidskrävande.

Avseende korttidssjukfrånvaron är målsättningen att närma sig den budgeterade nivån. Åtgärder som bedöms ha gett effekt på korttidssjukfrånvaron är att enhetschef i flera verksamhetsområden tar kontakt med medarbetaren på första sjukskrivningsdagen, särskilda insatser har också getts till vissa medarbetargrupper, till exempel i form av handledning.

Projekt "Stolt omsorg i Ale - med omtanke och lust" har just inletts och ett av dess primära syften är att öka delaktigheten och inflytandet för medarbetarna. Medarbetare från varje arbetsplats träffas i tvärgrupper för att resonera och slutligen lämna förslag på åtgärder som man bedömer kan gynna den specifika problemställning som respektive grupp fått sig tilldelad. Arbetsmiljö och sjukfrånvaro är exempel på områden som tvärgrupperna har att resonera kring. Förväntan är att projektet ska ge positiv effekt även kring målsättningen om minskad sjukfrånvaro.

4 Underskrift

Namnförtydligande